

Bestrijdingsmiddelen horen niet in de sloot

• EINDREDACTIE : REGIOTEAM TELEN MET TOEKOMST, ARIE DWARSWAARD, ANDRE CONIJN
• FOTO'S : REGIOTEAM TELEN MET TOEKOMST

Het inzetten van gewasbeschermingsmiddelen is technisch geen probleem. Waar het soms mis gaat is bij het voorkomen van verliezen van diezelfde middelen naar het oppervlaktewater. De bewaarcel en de bolontsmetting zijn de meest bekende routes. Telen met toekomst ontwikkelde een checklist in samenwerking met een aantal handelaren. Dit keer staat deze checklist centraal en de mogelijke emissieroute van Actellic uit de bewaarcel.

Uit metingen blijkt dat de kwaliteit van het oppervlaktewater in de bloembollenteeltgebieden de laatste jaren sterk is verbeterd. Hoewel de sector op de goede weg is, worden er toch nog enkele middelen in te hoge concentraties in het slootwater aangetroffen. Dit betreft met name de stoffen carbendazim (Topsin M), pirimifos-methyl (Actellic), prochloraz (o.a. Sportak) en tolclofos-methyl (Rizolex).

De stoffen carbendazim en prochloraz worden vooral bij de bolontsmetting gebruikt. Actellic wordt gebruikt bij de opslag van de bollen voor het bestrijden van onder meer trips en mijten terwijl tolclofos-methyl wordt gebruikt als grondbehandelingsmiddel tegen bijvoorbeeld Rhizoctonia.

Om te voorkomen dat de middelen in het oppervlaktewater komen, staan er in het Lozingsbesluit open teelten en in uw Wvo-vergunning regels waaraan ondernemers moeten voldoen. Naast deze verplichte regels kunnen telers nog extra maatregelen nemen om de kans op vervuiling van het oppervlaktewater te verkleinen.

De komende tijd zal Telen met toekomst in deze rubriek aandacht schenken aan de mogelijkheden die ondernemers hebben om de kans op het wegk-



Condenswater uit een cel waar Actellic is gebruikt bevat restanten die in het oppervlaktewater kunnen komen

ken van gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater te verkleinen. Dit keer ligt de nadruk op Actellic uit de bewaarcel, de volgende keer zullen diverse facetten van de bolontsmetting centraal staan.

ACTELLIC EN CONDENS

Om aantasting door onder meer trips en mijt te voorkomen worden diverse gewassen tijdens de opslag in de schuur behandeld met Actellic. De laatste jaren wordt de werkzame stof pirimifos-methyl steeds vaker in het oppervlakte-

water aangetroffen. Lange tijd was onduidelijk wat de herkomst was van deze vervuiling. Uiteindelijk bleek dat condenswater uit gekoelde cellen waar Actellic is toegepast in alle gevallen deze stof bevatte. Condenswater wordt op het erf, in het riool, maar soms ook direct op het oppervlaktewater geloosd. Actellic mag echter beslist niet in het oppervlaktewater terecht komen. Voorkom daarom dat met Actellic vervuuld condenswater uit koelcellen in de sloot loopt.

PPO is bezig met het ontwikkelen van een praktische oplossing. Tot die tijd is de beste oplossing om het condenswater naar het land of het spoelbassin te laten weglipen of het condenswater op te vangen en dit over het land uit te rijden. Het is bekend dat Actellic snel afbreekt als het wordt blootgesteld aan zonlicht. Daarom is het ook te overwegen het condenswater rustig te laten weglipen over bijvoorbeeld de betonplaat. Overigens is niet alleen condenswater een bron van vervuiling. Actellic kan zich hechten aan fust. Als dat na gebruik nat wordt door bijvoorbeeld regen, kan de stof ook in het oppervlaktewater terechtkomen. Dit is te voorkomen door fust overdekt op te slaan en het bewaarfust niet te gebruiken voor de bolontsmetting.



Telen met toekomst heeft in samenwerking met de gewasbeschermingshandel in Noord-Holland, Zuid-Holland en Flevoland een checklist opgesteld met maatregelen om emissie van middelen tijdens en na de bolontsmetting te voorkomen. De checklist is uitgegeven op A3 formaat en geplastificeerd zodat u hem eenvoudig bij de kookketel kunt ophangen. De checklist wordt verspreid door de meewerkende gewasbeschermingshandel: vd Veek, Agrarisch Centrum Nuyens B.V., Albert Groot, van Gent & van der Meer B.V., Haytema Agrotheek B.V., CAV "De Wieringermeer", Ten Brinke, Heyboer en Profyto.

René Schouten: 'Complete opsomming'

Een van de bedrijven dat de checklist verspreidt is Coöperatieve Aan- en Verkoopvereniging De Wieringermeer. Het bedrijf heeft ook meegewerkt aan de totstandkoming ervan. Medewerker René Schouten hierover: "Als bedrijf zijn we benaderd om aan Telen met toekomst mee te doen, samen met nog een aantal handelaren in gewasbeschermingsmiddelen. Door Telen met toekomst is met ons nagegaan wat wij kunnen bijdragen aan het halen van de normen voor 2010. Meewerken aan het opstellen van een checklist over de

emissieroutes leek ons een goed idee. Met DLV heb ik alle informatie doorgenomen." Over het resultaat is Schouten goed te spreken, al staat er in zijn ogen wel vrij veel tekst op. Inmiddels heeft hij bij een deel van zijn relaties de checklist uitgedeeld. "Ik geef ze en zeg er bewust niet al te veel bij. Als ik weer kom, beginnen mensen er spontaan over, of ze zeggen niets. Negatieve reacties heb ik nog niet gehad. Wel positieve, zoals 'goed gemaakt, praktisch'." Schouten vindt dat de opsomming com-

pleet is. "Iedereen kent wel een aantal maatregelen, maar hier staan ze allemaal op." Minst bekend is in zijn ogen de informatie over het condenswater en Actellic. "Veel mensen associëren een ruimtebehandeling niet met vervuiling van het oppervlaktewater. Maar deze route is ook nog niet zo heel lang bekend." Schouten vindt het goed dat gewasbeschermingsmiddelenhandelaren aan dergelijke projecten meewerken. "Ik vind het normaal dat we aan zo'n project ons steentje bijdragen."

PROJECT

Het praktijknetwerk Telen met toekomst verenigt groepen praktijkbedrijven, afnemers, toeleveranciers, intermediairen, maatschappelijke organisaties en overheid rond de ontwikkeling en implementatie van meer duurzame (ecologisch en economisch) productiesystemen in de plantaardige sectoren. Er zijn 31 praktijknetwerken (waarvan 6 in de bollenteelt), verspreid over heel Nederland. De kern van elk praktijknetwerk bestaat uit een studiegroep van ondernemers, met daaromheen de bedrijven en organisaties die een direct belang hebben bij de agrarische bedrijfsvoering. Het accent ligt op de thema's gewasbescherming en bemesting. Het project wordt uitgevoerd door Praktijkonderzoek Plant & Omgeving en DLV Adviesgroep en gefinancierd door de ministeries van LNV en VROM. Informatie: Stefanie de Kool (0252-462113) of www.telenmettoekomst.nl

